

**Кулун тутар
14 күнэ –
Российской
Федерация
Президенин
быыбара**

БЫЫБАР
КУНУГЭР
ДИЭРИ

14

хонук
хаалла

ҮРДҮК
ТАНЬМНААХ
КӨРСҮНҮҮГЭ

Ага дайдуу камүскэзчи күнүгэр СР Президентэ В.А.Штыров Ага дайдуу камүскүүр улуу сэрии кыттылаахтарын кытары көрсөн махтал, билиини, эңсэрдэ тылларын эттэ. Чурапчыттан улуус баһылыга И.Н. Аммосов, фронтоон улуус бочуоттаах гражданина Е.И. Литвинцев, кырдааҕастары кытары үлэбэ актив чиликэнэ Т.Г.Сивцева сырыттылар. Биһиги улууслугар күн бүгүгү турутунаан Ага дайдуу камүскүүр улуу сэрии фроннарыгар ийэ дойдубут көңүлүн уонна тутулуга суох болуу тутун тутулар туруулаһыт дьоннортон баара суоҕа 21 эрэ буолун баар. Көрсүлүүгэ СР вице-президентэ А.К.Акимов улуу Кыайы 60 сылын бырааһынньыгын тэрийэр комитет председателин быһытынан тэрилтэр дьаһаллар тустарынан билиһиннэрдэ. Ордук үөрүүлээгинэн Правительство уураабынан республика 16 улуһугар, ол иһигэр Биһиксэ көһөрүлүү кыттылаахтарыгар, барыта 484 квартиралар 17 олоорор дьыэ, Дьокуускайга 120 квартиралар, маанайгы этээһигэр социальная өлөлөрү онгорор блоктаах дьыэ тутууларын тутунаан эттэ. Көрсүлүү кыттылаахтара сэрии ветераннарыгар болгомтону күнэ-түтүгүрдэргэ, юбилеэргэ махтал билиһиннээн эминэн-томунаан көмөлөһө олоорсого, олоор усулуобуйаларын тутсарарга, Кыайы болууссатын саҕардарга уонна уопсайынан пааматынньыктары бэрэздэктииргэ эттилэр.

Көрсөтүү үзүүлэх чакыгар нагараадалаанын буолла. Барыта биэс киһи, ол илгизер биһиги кырдааспыт Еремей Илларионович СР Президеңз олоктосбут "Гражданский кил-биэн" аңагынан балиэтаннилор. Бу кэнниттэн Нууңа драм театрыгар үлэхэн концерт буолла.

Улуустаргаан кэлбит кырдыаҕастар балиэтииллэринэн, синилэргэ үлэ саҕаламмыта ырааппыт: кэчт ыгырмылаах минньахтары ытан, үгүс өрүттээх үлэ былаанын бигэргэппиттэр, улуус бюджеттан үп көрүлүрүн ситиспиттэр. Үчүгэй тэреэһиннээхтэринэн Уус-Алдан, Хаҥалас улуустарын кырдыаҕастарын Советтарын үлэлэрэ холбурга туруорулунулар. Биһиги улууспутугар бытаарбакка бу сүткэннээх дыһалларга бэлэмнээни үлэлэригэр боччумнаахтык ылсар кэйдэ. Абырҕа ахсааннаах ветераннарбыт иннилэригэр төлөмнөөх иэстээхпитин хас биирдинбит өйдүөхтээх.

Тамара СИВЦЕВА, хатмат общ. корр.

**ЫТЫҚТАСЫЛЛАХ ЧУРАПЧЫ УЛУУКУН
БЫҢБАРДАНЧЫЛАРА!**

Күндү бмир дойдулаахтарбыт!

Дойду олоһор улахан соботиелардаах 2004 сыл бастаны кварталга түмүктэнэрэ чугаана, ону сарга РФ Президенин быһарын күнэ буолара аһыйах хонук хаалла. Государство үрдүкк быһаһын - Президени талыы Россияга, ону заһан аан дойдуга сүткэн улахан политической, социальной, экономической суоптаах хардыы буолара хас биридир киһиэхэ үчүгэйдик ейдэнэр. Битиги ииниги сайдыыбыт, хас биридир ыал, киһи олоһун уйута, сарсыгыһта буолары турар быһыртан быһаччы тутулуктаах.

Россия Президенти В.В.Путин сайлбайт түртт сыйлыгтар дайду экономикаглар үүгэй хамсааһын тахьыбытын, социальнай бол-пуурустары бйлаарыга, нийлиизиньэ олоһун таһымын урддиги-гэ камалолотунд ыйааһын бэсэгитигэр ууран болһомтодо ылар хаһаан да наада. Ити бастагыһынан.

Исхмилин, бу аасгыт сыйларга СР Президенти, Правительство, Государственный Муниага Россия билимги салалатнын кытары бир ейунан-саназан улганэн кээлилер. Саха сирин ичкинни сайдыларыгар ээсилликке болгуруустары быһаараарга сапка саадытары арыйдылар. Салгын үлө өссө күттүрөр кыяхтамытын бары борк билэ сыдыдабыт. Дьэ, ол итин Саха сирин олохтоохтор, ол иһигэр биир бастакынан төрөөбүт-үүскөбит Чурапчытыт дьоно, Правительство 2003 с. ыппыт үлэтин очкутууга

кохтөөктүк кытган дүүлүлэспиттэре, элбэх санга этиилари онгор-
бултара, үзгүн сөптөөбүдүн уонна үгүтэйин-он сыаналаабыттара
биһигини олус дин уардаа.

Учурда, Чуваш улусун салалтата, дыно-сэргээз респуб-
лика үрдүк салалтата ытгар политикатын тула тумсан бу ылары-
та тутуу сымлыгыгар экономической, социальный сайдыы суолун
сөптөөх хайысхатын тутуун кэллимиз уонна тыйа сирин сайдыы-
гыгар дылууннаах кылааттарын кылгасдылар.

Күндү биір дойдундактарбы! Тоок да дизбит иһин, сайдын күһэ биһигэ сомгоһолууга, түмсүгэ сытарын хаһан даһаны үһүһ сукстааһыт. Дыа, онон айбугун-санаабытын түмүкөһүн, үксөксит бөбү туруктаах быһааны-майгыны мүчү түпүт түһүгүр дойдуну салаайкара бэйэтин көрдөбүт, билгинин бу үрдүкү дуоһунаска үзүлгин олорор Владимир Владимирович Путини өссө тәүл РФ Президениһин таларга быһбар күн кэлэн кулаһтырыгы-тыгар ыгырабыт!

"Чуралчы" түмсүү Сүбэтин аатыттан түмсүү
салайааччыта, Ил Түмэн депутата И.К.МАКАРОВ.
(Ыгырым "Чуралчы" түмсүү Сүбэтин уопсай муньабар ылылын-
на)

● СПОРТ ●

ҮТҮӨ САҢАЛААНЫН КЭСКИЛЭННИН

Олуньну 21 күнүгэр улус киин салинньатыгэр ЧГФКСИ базатыгар "Туймаада-нефть" ГУП НК үлэһиттэрин спартакиадалара буолан ааста. Бу эдэр тэрилтэ историктыгар аан бастакытын ытыгыллар спортивной күрэхтэһии Чуралчыга тэриллибитэ түбэһиэх буолбатах. "Туймаада-нефть" компания хара тэриллибит күнүттэн Чуралчы улуутун муниципальнай тэриллиитин дыһалтатын кытта ыкса сибээстээхтик, хардарыта өйөнсөн үлэлиир. Спорт зыгэһигэр биллэр-көстөр суолу тутан иһэр улусу бу күн спартакиадага аанан ЧГФКСИ базатын туран биздэ, дьүүллүүр субьэ институт тренердэрэ үлэстэтир. Күрэхтэһиигэ Таатта, Уус-Алдан, Хангалас, Амма, Мэҥэ-Хангалас, Чуралчы улуустарын филиалларыттан, Аларда Бостээктээҕи нефтебазаттан усна Дьскуускайтан компания управлениетыттан – барыта бис хамаанда туруоруллан, спорт бис көрүнэр: дубакка, остуол тенниһигэр, ытыга, ыстаныыга, волейболга күрэх былдьастылар.

Компаниа Бизнес сыялхан ситийилмэлхх үлэтин түмүгэр республика араас улуустарыгар филиаллара аһыллыбытгара. Онон үлэһиттэр үгүс өттүлэрэ тьа сирдэригэр олоролор, бэйэ-бэйэлэрин кыта көрсөр, биһир түгэн абыйах. Оттон тэрилтэ төһөнөн илээх, сомоҕо, биһир санааба түмүллэн үлэһит да, очоноһон үлэ-хамнас тахсыылаах буолара билгэр суол. Спартакиада биһир сүрүн сыялхан үлэһиттэр бэйэ-бэйэлэрин үчүгэйдик билсэллэригэр, коллектива түмсэллэригэр сүрүннээһин буолар уонна, биллэн турар, хас биһирдиин үлэһит чэпчиг-чэбдик олохтоох, эт-хаан өтүгүнэн сайдыылаах буоларыгар туһаһылар.

Спёртакиданы хамгаандар парадара аста. Компания генеральной директорын солбуяаччы И.М.Андреев дыналы уэрүүлээхтик аһыага: "Тэрилтэ үлэ-хамнас эрэ өтүгүр буол-бакка, спорт эйгэлгэр эмиз историялаах, туспа суоллаах-и-стээх буолуохтаах. Онуоха биһиги бу сабадалаһыны үтүө үгэскэ кубулуутан, сүлэ зайы ыытарга былаанныыбыт. Спорт дыону тымар, бойо-бойэни тургутан көөрү, эти-хамны, өйү-санааны сайыннарар сүдү суолталаах. Онон үлэһиттэрбит көрсүбүтүлэрэ спортнайа күрэхтэһии быһыытынан ыһтыллара тобуростос" – диир эттэ уонна улуус кэскиллээх спортсменын, ЧГФКСИ студены, Алексей Кардашевскайы 18 сааһын тоулар күнүнэн 3530рүлээн туран, "Туймаада-нефть" ГУП НК анал стипендия-та суоларын иһитиннэрдэ, сэмэй бэлэги туттарда.

Түмүктөр ыкса кишээ табыстылар. Хамаанданан дуобакка таапталар бастакы, чуралгычылар икис, алларга бастазыктар

үлүс буоланнар бастагы кыйынылары сурунтулар. Оттон бириддиэлэн дьонго тэг кыахтарын көрдөрөн, I дуоскада бастагы уонна иккис мизстэлэри Афанасий Дорофеев (Аллараа Бэстээк), Иван Попов (управление) үлэтиһинилэр. II дуоскада бастагы Дмитрий Петров (Чурапчы), иккис Владимир Вырдыли (Таатта) буолулар, III дуоскада бастагы Влас Егоров (Таатта) иккис Игорь Пермьяков (Чурапчы) табыстылар. Остуол тенниһигэр Аллараа Бэстээк хамаандата гэннээгин булбата. Кинилэр кэннилэриттэн иккискэ Чурапчы, үлүскэ управление хамаандалара табыстылар. Бириддиэлэн дьонго бастагы ракеткада Семен Стручков (Аллараа Бэстээк) бастагы, Олег Андреев (Чурапчы) иккис буолары ситистилэр, иккис ракеткада Дмитрий Неустроев (Чурапчы) бастаа, Василий Кириллин (Аллараа Бэстээк) иккистээтэ, үлүс ракеткада Кузьма Дьячковский (Аллараа Бэстээк) кыйда, оттон иккис Алексей Попов (Чурапчы) буолла. Саял ытыга управление үлэтигэ Григорий Кириллин бастыг ытааччытын көрдөрдө, кини кэнниттэн иккис мизстэе Иван Собакин (Таатта), үлүскэ Виктор Турнин (Таатта) табыстылар. Бу көрүнгү хамаанданан саамай бэргэн ытааччыларынан таатталар табыстылар, иккис чурапчылар, үлүс аллараа бэстээктэр ааттанылар. Ыстаныга Аллараа Бэстээк үлөһүтэра бастагы, чурапчылар иккис, управлениелэр үлүс буолары ситистилэр. Спорткайданы түмүктүү көрүнгэ, волейболга куустээх кирисии кэнниттэн бу да сырыга Аллараа Бэстээк хамаандата баһыйалларын көрдөрдүлөр. Иккис Чурапчы, үлүс управление хамаандалара табыстылар. Онон улсый түмүккэ хас да көрүнгэ тэгкээгин булбака, кыйыны сурумуут Аллараа Бэстээк нефтебазатын үлөһүтэрин хамаандата бастагы буолан үөрүү өрөгөйүн биллэ. Иккискэ Чурапчы, үлүскэ Таатта филиалларын үлөһүтэрин хамаандалара тахсаннар, бастагы күрэхтэһиниэ кулабана суох ситиһиллери көрдөрдүлөр.

Спартакиада түмүктэнэ, компания үлэһиттэрэ биир идэлээхтэрин кытта күөн көрсөн, астына кэспэтэн, дуолуба сыйынан, эһиэл эмиз көрсүөх буолан тарбастылар. Оттон управление бу күн Аҕа дойду көмүскээччилэрин күнүгүн басы филиалларын үлэһиттэригэр биирдии тыһымча солкуобай биризмийэ туттарда, спартакиада ытылларыгар өйбүл оҥорбут Чуралчытаабы спортнай институт администрациятыгар махталын биллэрдэ.

С.БОРИСОВА

ТУЛАГЫ МАДЬЫНЫЛАРЫ КӨРСӨР

Олууны 20-22 күнээрйг мс тардылыгытар Дыкуускай куорет аһаас чемпионката буолан ааста. Курактэһиньэ барыта 85 кыттааччылаах 10 хамаанда кытына. Иккү күнөөк иһигэри-тайнары тардыһыллаах, ыйыллаллах-хаһыллаах киимирилэр Туулаы салиэнньэтин Сыннаалар киинигар буоллулар. "Уралчы улуутуптан эдэрдерэт уонна ветераннартан састапталлах хамаанда баран кыттан кэллэ.

Түүнээс эдгээр 56 кг Улаанбаатарынчлан Александр Дмитриев чемпионна. Бу үйлэйн дүнгийг институтт студент Петр Винокуров түүс мээстээ "де" байлбит студентиймт Виктор Егоров бэс эхили да тулхана. 60 кг чуралчы мччата Николай Сидер дэс мэдүүнчт Александр Аринкин кэнтитан Монгол-Хангал дэннэ Николай Аргунов ихис, Александр Белюлюб-ИГОКСИ стув.

ский улус буулдулар. 82 кг Табагтан 11 кмлаас үерэнээнчигэ Ренат Тонубаев эрилээктик бастаа. 90 кг СГУ студена Василий Свицов бастаа, бу белэххэ Чурапчытан Анатолий Ефремов иккис мөстүбэ таарыа. 90 кг үөлэ ыйааһыннаахтарга Амма мадьынага Анатолий Баишев киммэхэ да нинни биэробтэ.

Ветеринарға 65 кг Халгаластан Андриан Харитонов, 75 кг Горнайтан Спиридон Данилов чемпионнарын айттылар. 85 кг Чураалчыттан Анатолий Ефремов, Дюккусайтан Владимир Шарин подьестал үрдүкү уктагылар талыстылар.

Курхотэнийн хялаабынай судуулатынан Н.И.Матаннанов, секретарьнан А.Т.Афанасьев, комментаторынан А.Н.Адамов үлэлзүүлэр.

Анатолий ЕФРЕМОВ.

КЭРЭТЭ АРЫЛЛАН ИҢЭР

(Поэт, тылбаасчыт Г.И.Макаров – Дьуон Дьанылы төрөөбүтэ 90 сылыгар)

Хатынҕардаах чариктардаах,
Хампа куех алаастардаах,
Оттуун-мастын карым, намчы
Ити мин дойдум баар – Чураччы.

Ити курдук сылаас илгэлин поэзия кэра эйгэтигэр тардан ылар хоһооннору айан хааллар-быт үлүкээннээх поэзияны Болонго Кындагыгар Түөһү уонна Таатта үрөхтөр бүүрдээн аһар сирдэригэр-уоттарыгар үөскэбит-улааппыт уонна ону ырыатыгар-хоһоонугар холбообутунан саа поэзиятыгар чабдик сиккээрдим саба охсон киир-бит Гаврил Иванович МАКАРОВ – Дьуон Дьанылы буолар.

1970 сыллааха "Поэт-буолуун" дьин дьоруус ыстатыйа "Хотугу сулу" сурунаалга баччаат-ниириттэн ыла Гаврил Иванович Макаров – Дьуон Дьанылы туһунан хас үбүлүөйүн кутулукка кэпсээн-суруйан, чинчийэн-үөрэтэн баччаа тийсэн кэлимин. Кини тыһынаах байыта суох буол-бута 30 сыл буоллун кэчээ, 1974 сыллааха "Поэма-лар, хоһооннор" дьин хомуурунньугун түмэн тһаартарбытым. Онно поэттар Семен Данилов, Алексей Бродников уонна Феофан Софронов үчүгэй кинигэ тахсыбытынан олустук үөрбүттэрэ, мастаммыттар баара. Ити, мин санаабар, көлүөнэ дьон чаччы талааннаах доҕордо-ро, биһирмир поэттара Дьуон Дьанылы үмүлүбүт кэскилэммиттэн үөрүүлэрэ эбитэ буолуо. Көлүөнэ дьону үөрдэн турардаахпын, ол санаах-лар даҕаны астык.

1977 сыллааха "Евгений Онегин" дьин Александр Пушкин аатырбыт хоһоонунан рома-нын 1954 сыллааха Дьуон Дьанылы сахалы тылга уфутуучу кыахтаахтык тылбаастаабыт кини-гэтин хас таһаарбытыт. Бу тылбаас кинигэти ик-кэстэн тахсыта иккэ иккэ суол өйдөбүтү үм-үлүлүбүтүк хаалларбыта. Бастагы түгэн манньк этэ. Куолубунан "Евгений Онегин" сахалы тыл-баастаныта дьин киири ыстатыйанан бу ула-хан тылбааһы арыаллаабытым. Сотору кэминэн СССР обкомугар ытыран ылбыттар: "Эн, наука каннидага энтин буолбатах кини, тоҕо бу улуу Пушкин сахалы тылбааһыгар киири ыстатыйа-ны суруйду? Отой табыллыбат быһыны онор-буоһун. Ыстатыйаны улуутарыт...", – дьобит-тара.

Мин өрө кыһына түстүтүм "Эһиги, тойоттор, байыт Пушкинныгыгар байыт киири тылла суруйуң. Мин, кыра кини, байом Пушкинны оч-

чотугар төттөрү ылабын", – дьит таһыр тына ой-бутум. Арааһа, айдаан буолбут быһылаах. Саха сирин. Суруйааччыларын соһотугар ытыраллар дьин буолла. Онно Софрон Петрович Данилов күүтэн олорор эбит. Кини сүр болгомтолоохтук көрүстэ: "Дьоһор, Семэн, эдэр кини баттабылы уйа үөрөнөрө наада. Обкомга сатамныта суох кэпсэтин тахсытынан иһэн-билэн олоробуң. Итинник буолуң. Мин эн дипломнай үлөүгү салайбыт Гаврил Гаврильевич О कोरोнов кытары кэпсэтиэим. Кини илиитин бу эн ыстатыйагар баттаһарын курдук. Оччотуна бу үлэн тахсаба. Былаанга туруорулуубуту таһаартара охсон кэ-биһиккэ буоллаба. Мин сүбөм итинник", – дьит-та.

Кырдык, кини элпитин курдук буолбута. Ки-нигэбит сотору кэминэн тахсыта. Онтубут эмиэ кыра соһус "ноолуох" буолбута. "Евгений Онегин" таһыгар "Дьоһуускайга таһыста" дьин нууччалы да, сахалы да тыһынан ыһыллыбатах этэ. Инньэ тыһынан, бу кинигэни атыластыт нууччалар, саха-лар тэгинэн соһуйан турардаахтар. Поэттартан Леонид Попов бу үлэ иккэстэн таһаарылыбы-тыттан үөрбүтэ иһилибитэ. Байыбар биридэ даҕаны ити туһунан эппэтэ.

Дьуон Дьанылы туһунан актыны хомуй-бутум уонна сүрүн кинигэлэрин түгэниик эрдэ онорон-түмэн таһаартарбытым даҕаны үчүгэй эбит дьин саныбын билгитин. Итини туохтан таһааран этэбиний? Доҕор-атас дьомноро этэтигэ сылдыар кэминэригэр өрүтүстүт курдук Дьуон Дьанылы туһунан кэпсээн-иһэтиң, олума-ны билэн-өйдөн хаалбытым. Онум "Дьуон Дьанылы" дьин кинигэбин суруйарбар тирэх бу-олбута. Ол акты суруйан биэрбит дьонтон бил-гитин соһотох кини хаалахтаата. Күн-дьыл ити кур-дук эл-элэниэс. Дьуон Дьанылы саах уус-уран литературатыгар үтүөтүн-өгөтүн өйдүүр көлүөнэ суруйааччылар Семэн уонна Софрон Даниловтар, Күнүк Урастырап, Иннокентий Эрпюков, Иван Федосеев, Леонид Попов, Күн Дьирбиза баалла-рына поэт кини улахан үлэлэрэ туох да иннигэ-сэ суох тахсыбыттар, сорохтор тус байлэринэн өйбүл даҕаны буолбуттара. Мин онно өйдөбүтүм Дьуон Дьанылы дьону-сэргэни кыта-ры эйэлээтих-истигиик опорон-үлөһөн аасты-тын, ол үчүгэйэ байыт литературнай нэһилиэ-тибэтин кинигэлэринэн таһаартарым суолун-ийан аһан биэрбитин.

Отут түөрт сыл устатыгар Дьуон Дьанылы ай-ымныларын үөрэгитт кинигэтин чоһу туох хайы-скалары туһунан үлэстэтиң дьин ыһыллыктарын сөп. Сорохтор ыйытталар даҕаны. Дьуон Дьанылы поэтический суруйуулар саныыкан толору таһыстылар. Аны "Евгений Онегин" са-халы тыһынан иккэ тахсыта кини тылбаасчыт быһытынан литературга үтүөтүн-өгөтүн бэлэ-тир дьин саныбын. Саамай ситиһим дьин буол-лар: 1949 сыллааха "Дьуон Дьанылы албайыр" дьин ыстатыйа автордара сирин таһынан саба түтүлүрүн сирдээтих утары, кини нарын ли-рикатын уонна "Уйбаанчы" дьин хоһоонунан су-руллубут исторический-психологический рома-нын кэмүсээһин, күн-дьыл саага ирдэбилин ки-риититтэн туран ырытын, литературга ылар со-ругун быһарым. Ити атарбин "Дьуон Дьанылы" дьин кинигэбин аахтытар өйдөктэрэ. Бу бары-тын түмүгэр араас саба түтүлүртэн босхол-омут, араас саналы сыанабылы, биһирэбили ы-быт Дьуон Дьанылы поэзията (лирической хоһоонноро, поэмалара), "Уйбаанчы" хоһоон-нан роман бастагы чааһа, "Евгений Онегин" са-халы тылга тылбаастанытын историгэ саах ли-тературоведениетигэр, саах литературатын исто-риетигэр "Дьуон Дьанылы", "А.С. Пушкин уонна Саха сирэ" дьин кинигэлэринэн чинчийилэн би-гэтик иһилиринэ. Ону таһынан кини биогра-фията актыларынан, үбүлүөйүнэ ыстатыйала-рынан, улуу Пушкин төрөөбүтэ 200 сылынан си-бээстэн ыһыллыбыт үлэ хайысатынан балай да байытылына дьин эппэтиһэмин.

х х х

Дьуон Дьанылы лирик уонна элческэй тар-дылаах поэт эбит дьин санаа кэминэниэн байыар буолла. Кини хоһооннорун аахтым ини, аахталым ини. Ол туһура саа санааны, олох тыһынаах хартыналарын Дьуон Дьанылы поэ-зияттан булабын. Олох тыһынан ингэриммит эрэ поэзия итинник кинигэ дьуаһан эрдэ.

Ыстаан кэпэн суруйууттан
Ырыаны таптаабытым,
Байом Түөһү үрэлиттэн
Билииктин баарбытым, – бу тыллары
Болонго Кындагыгар тийдэрбин эрэ санаа-
өйдөн кэлэбин.

Өйдөн-санаан кэлэбин ийэ кини туһунан
кэпсэтин эрэ буоллар:
Төрөттүт мин ийэм эрдээх,

Түөскэр хам кууһа көннүөүрэ,
Сэринитин бааһа олусту чардаах
Сэргэх уолунан уор эрэ.
Ийэ, миниги кини сирдэбит
Иским үтүөкөн таһыбым,
Үөрэммит, олусту, олорбут
Үйбим ылаан өлүөбүм, – дьин поэт Дьуон
Дьанылы "Төрөттүт ийэбэр" дьин хоһоонун тыл-
ларын.

Поэзия тыла ыраас, хаалаана үрдүк, эйгэ-
сылаас-сымнаас уонна кэра буоллутун Дьуон
Дьанылы туруулаһара, ол туһугар аһара-туойара,
кэйэрэ уонна ол үтө санаатын хоһоонноругар
сүбү курдук иһилэрэ:

Баарабын: ырыам тыла
Куолас буолан кутуллун,
Саага бурдук буолла буолан
Остуолларга уурулун.

Бу үүнү курдук тэг, ситэ
Ыраас, сыһа суох тыллаах
Ленам дьиннээх да поэта
Буолуом ыраах быһылаах.

Поэт олоһу таһыра, кини кэрэтин, үтүөтүн
өрүүтүн үрдүктүк тутара.
Эйбэх да ситэ тэйсэн баран,
Эмиэ көрсө түстүбүт,
Үйүлүбүт таппаһын
Оруллу көрүстүбүт.
Үөрдүм: доҕорум дьин доҕор
Үтө дьахтар буолбуккун,
Көрдөр эрэ кымыс оҕоһор
Көстөр дуо эн уруоһун ?!

Ити курдук кини сүрэгин көрбүтүнэн киирэр
поэзиялаах кини этэ Дьуон Дьанылы.

Баарабын: ырыам тыла
Куолас буолан кутуллун...

Бийиги, бүгүтүгү аһааччылар, поэт, тылба-
счыт, учуутал, фронтовик Гаврил Иванович Мака-
ров – Дьуон Дьанылы туһунан сырдык өйдөбүл
бэлэтигэр: "Бу үүнү курдук тэг, ситэ ыраас,
сыһа суох тыллаах ырыан саах национальнай
поэзиятын быһыстыат сөрбөтө буолла, эн
ырыан-тойугун дойдугар, норуоһукар кэһин
эһилиэ суох толордо", – дьин үөрэ-көтө этэр то-
лору быраалтаахтыт. Онук үгэ, үрдүгү тулар
дьыллаах Дьуон Дьанылы поэзията!

Сэмэн ТУМАТ.

Кэра эйгэтигэр

ОМПО ЫТЫҢЫН ТЫАҤА КИНИЛЭРГЭ АНАННА

гастроль, гастроль... Байыта туһунан үгэстэрдээх, үмүлүбүт
иһэрдээх, көрдөх-күлүлээх бэртээхэй кэм. Дьиниһтэн
инэн тэйэбин да, биридэ сылдыар дьонун убай-быраат, ады-
балыс курдук чугас буолаллар. Гастроль атын айанартан ура-
та дьин дьон иннигэр сценаҕа тахсар дьону түмэр. Концерт чу-
лаан гримёркаҕа таһаас өтүктэниитэ, кырааскаланыы, баттах
лэстүүтэ буолар, кини эрэ куолаһын уфутунаран эмикэ ылаан
кэлэр, оһор быһастарыгар иккал мунуһан ас хабыллы турар да
киһи баар буолуон сөп. Саалаҕа көрөөччүлэр ыһастарын тыаһа
көмөһү түгэниик саҕалыырга модьуйар. Сцена уота күлүтүрэр,
саалаҕа уот үмүлүр, дьы, уонна концерт саҕаланар. Ити курдук
күн аайы бири: бэлэмнэни, концерт, хомууу, хонук, айан...

Аспыт кэмигэ түөрт күн устата Чураччытааҕы "Айыллаан"
Сыһыалаан кинини үлэтиһэртиттэн састааптаах гастрольнай
бөлөһү кытта Томпо улуутугар барсан кэлимин. Бөлөһү аспыт
күлүтүн кини директорунан аһанан үлэһэн-хамсаан эрэр, эдэр,
сангалыы көрүүлөх Василий Иванович Степанов салайан илдьэ
сырытта. Саага салайааччы туһунан кылаастык билиһиннэрдээх,
Василий Дьоһуускайдаахы култура уонна искусство колледжын
режиссураҕа салаатын бүүтэрэн звукозаписи кэбин иһыта.
Ол кэчээ төрөөбүт Одьууһунуң нэһилигэтин Сыһыалаан кини ди-
ректорунан үлэстэбитэ. Кэтэктэн Улан-Удгааҕы култура уонна
искусство академиятын үөрэнэн бүтэрэри сылдыар, экономичес-
кай, социальнай-культурнай эйгэ менеджэрин ирдэтин ылаа бэрт
кыра кэм хаала. Кэргэниэх, иккэ уол оҕолордох.

– Томпо улуутугар байыт улуусту эдэр ырыаһытарын
көрдөрө, иһитиннэрэ, улуус ырыаҕа эйгэ-сайддытын билиһин-
нэрэ, ыаллыы сытар улуустууттан эдэр дьон буоларбыт быһы-
тынан опыт атастаһа дьин сыһаах бу айаны тэрийдибит, – дьин
Василий кэспир. – "Айыллаан" ытар концерттарыгар сылдыар
дьон үчүгэйди биллэлэрэ буолуо бийиги ырыаһыттарыт бары
сэригэ бири көлүөнэ саастаах эдэр дьон, кэлин сылларга саа-

лыы эрэ буолбаах, нууччалы ырыалары эмиэ олус үчүгэйди то-
лороллор. Быһылы Саага Дьыллааһы программаҕа уруоку кэми-
ри санатан 80-с сыллардааҕы, устан түспүт нууччалы ырыа-
ры киллэрибит. Ол курдук, "Малиновка", "Синий иней", "Волог-
да", "20.00", "Позвони", "Трава у дома" курдук быһыргы ырыа-
рынан дьон-сэргэ дуоһуһа үңкүүлээн тарбаспыттара. Томпо
улуутун нэһиликэниһтэн улахан аһара нууччалар, ол иһин Саага
Дьыллааһы программатыттан сорох нүмэрдэри эмиэ илдьэ
бара сырыттыбыт. Быһырын аһынны ыһа материалнай база-
бытын тулсаран 385 тыһ. солк. аһыгы ирдэбилгэ толору аппиэти-
ир сэгөтөй оборудованины атыластытыт. Сценаҕа турар ут-
тар бары бири пуһуһунан салаллар буоллуттар уонна аһал сценаҕа
тыгар 12 прожектор үлэтиллэр. Саага уоттарытын Саага Дьыл-
лааһы дьаһалларыттан тутуһулуот. Саага билсэр буоламмыт
кыаһын ситэ туһаматахтыт да буолуо. Бу уоттартан сороһун Том-
по илдьэн дьонго-сэргэ көрдөрдүбүт.

Гастрольнай бөлөх Томпо улуутун Киркэс Халдыаһы, Мэҥэ-
Алдан, Сайды нэһиликэлэригэр, Хаандыга бөлүөлүгэр уонна кэ-
лэн иһэн Таатта улуутун Чаркөөх нэһиликэтигэр кэлэртээтэ. Мин
санаабар, концерт программага олус бэркэ таһылытыт: бастаан
сахалы ырыалар блоктара, түмүккэ нууччалы ырыалар киирбит-
тэр, быһыһыт кыраах интермедиялар бааллар. Программа ре-
жиссера – СР културатын туйгуна Иван Бушков. Музыканан ки-
эргэтигин СР културатын туйгуна Михаил Эверстов, уотунан ки-
эргэтигин Владимир Дьяковский онордулар. Концерты Айталына
Смирникова уонна Стас Местников эрэ күрдүлээтих, бэрт сэр-
гэтих саһа. Саагалы кыһахтаах Гаврил Жирков,
Чураччы туһунан билсэр ырыалардаах мелодист Константин
Горохов, кэмигэ да майгыһааһат суоллаах-иһээх Валерий
Федоров – ди-джей Вальтер, бай куластаах иккэ Марианналар
(Романова – Айыллаана уонна Григорьева, иккэ Марианна Фран-
ция ырыаһыта Ингред репертуарыттан ылаах түөрт да "Ылааһы

ыла"), көрдөөх сценаҕа тахсан дьону күлэртирин таһынан
кыайар Иван Бушков Томпо ыһыһын тыаһын балаһа
хомулдулар. Улаханник аһыммит көрөөччү эрэ кулиса кэтэбэр
кэпэн маһанааччы, ол курдук, хас сылдыбыт сирбит аайы кон-
церт кэчээ кэпэн кэпсэтиң, маһтанан, өсө да ситиһилиэри
баһаран бардылар. Саага аппаратураҕа да ымсырааччы эйбэх.
Кырдык, кини эрэ ыллаах-туойуох курдук усулуобуйага (саага
саҕалааччыларга аһан этэбин). Үс бастагы сирбитигэр ди-джей
Вальтер ыһыт дискотекаларыгар мчэт эрэ буолбаах, саастаах
да нэһиликэниһэ хото сырытта.

Гастрольнай бөлөх этэтигэ сылдымыта айантан улахан түтү-
луктаах. Бу уфун айанга кыра да алдьаныыны-кэһэниини таһаар-
батах суоллардарытын Иван Макаров уонна Алексей Сороко-
умовы маһтанан бэлэтиһэлэтин баһарабыт. Салайааччыбыт Ва-
сильий Иванович барытын эрдэттэн кэпсэтиң, бириэмэтигэр
онорон, хааччынан эмиэ кыра да ингит тахсыбата. Хаандыга
бири дойдутаахтыт, Томпо улуутун култураҕа управлениетин
үлэтигэ Лира Александровна Степанова көрсөн, байыт дьини-
тигэр курдук сырыттыбыт. Олохтоох сахалар кэлиһкиттэн ба-
рыаһыттар диэри арыаллаатылар, үөрдүлэр күүтүлэр.

"Айыллаан" маһан эрэ бүтэр санаалара сөхтү. Инники бы-
лаанга илин энэр улуустар киниһэрэ бааллар. Оттон улуус
иһигэр буолар дьаһалларга "Айыллаан" кини ырыаһыттарын кыт-
та мэлдьи көрсүөккүт турдаҕа. Кинилэргэ өсө да айа, ылыны,
дьонго-сэргэ кэрэни бэлэтии туралларыгар баһарабын!

Оксана ЖИРКОВА.

Хартыскаларга: 1. Чураччы гастрольнай бөлөһө – Алдан
оруска. 2. Уотунан кэргэстээһин Владимир Дьяковский (хаһас)
уонна звукозаписи Михаил Эверстов үлэтирин кэмигэр. 3.
"Эмээхсигэр" дьин сценаҕа көрөөччүлэр олус биһирээтилэр.
Оруулларга Стас Местников (хаһаһа) уонна Иван Бушков.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 23 ФЕВРАЛЯ

ОРТ
00.00 Телеканал "Доброе утро"
00.10 "Шутка за шуткой"
00.30 Эммануил Виторган в триллере "Крепость"
02.20 Концерт композитора Евгения Крылатова
03.10 "В мире животных"
04.00 Новости
04.10 "Песни Победы". Концерт Ударная сила. "Супер-танк Т-90"
06.00 Новости
06.10 "Здравствуй, Олег Иванович". Фильм из цикла "Интересное кино"
07.10 Комедия "Дачная постройка" сериала "Дачники"
08.30 Премьера. "72 метра". Потрясение. Фильм о фильме
09.30 Леонид Быков в боевой комедии "Максим Перелопухин"
11.20 "Робята нашего полка". Концерт группы "Люся"
12.40 "Кривое зеркало". Евгений Петросян представляет...
15.00 Время
15.20 Боевик "Марш-бросок"
17.30 Премьера. "Остров Даманский. 1969 год". Документальный фильм
18.10 Фильм "Туннель"
20.00 Динар Раши в триллере "Лантана (2001 год)" до 22.05

РТР
06.00 "Жди меня". Киноконцерт.
06.20 Фильм "Полет разведчика"
07.50 Иосиф Кобзон, "Песни" и другие в праздничном концерте, посвященном 90-летию Никиты Хрущева
08.55 Комедия "Классики от неба".
10.25 "Городок"
10.55 "Оружие России. Лучшие из лучших"
11.50 Фильм "Горячий снег".
14.00 ВЕСТИ.
14.20 Фильм "Ответный ход".
16.05 "Комната смекалки"
17.05 ПРЕМЬЕРА. "Песни XX века" с Михаилом Шварцманом.
18.55 "Аншлаг".
20.00 ВЕСТИ.
20.10 "Аншлаг". Продолжение.
21.30 "Господа офицеры". Праздничный концерт.
23.35 Боевик "Денежный поезд" (США). 1995 г. До 01.13

НВК
16.00 Звезды Победы.
16.25 "Мужской разговор".
16.50 Реклама.
16.55 Вестник III Международных спортивных игр "Дети Азии".
17.05 Сериал. Театральный вестник.
17.30 Реклама.
17.35 Сержант Тумат 60 саадын туулугулар. "Тус хоту уускабит буемин..."
18.05 Реклама.
18.10 "Чеченба сарим" ("Хотун Бутун" ТВ).
18.20 "Великие тайны и мифы 20 века".
18.45 "Такая служба".
19.15 Реклама.
19.20 МТК. "Мистер Якутия".
19.50 Реклама.
19.55 "Мин уустубат тапталым". Сага Республикатын народная артистка Акадия Алексеева концерта.
21.10 Реклама.
21.15 "Напарники". Сериал. До 22.05

НТВ
05.20 Художественный фильм "Вор"
07.00 "СЕГОДНЯ"
07.15 "ЖЕНСКИЙ ВЗГЛЯД"
07.50 Приключенческий фильм "ДАНТАЛЬЯН И ТРИ МУШКЕТЕРА".
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.20 Александр Тимошкин, Евгений Леонов - Гладышев и Михаил Жигалов в фильме "НАГРАДИТЬ (ПОСМЕРТНО)".
13.10 "ПРИНЦИП ДОМИНО".
15.00 "СЕГОДНЯ"
15.20 ПРЕМЬЕРА. "ТЕНЕРАЛЫ XX ВЕКА. МОЗГ АРМИИ".
16.05 Комедия "СОЛДАТ ИВАН БРОВКИН".
18.00 "СЕГОДНЯ"
18.40 Фильм "В АВГУСТЕ 44-го..."
21.05 Том Круз, Джин Хэман и Холли Хантер в детективе "ФИРМА" (США).
00.20 "ЖУРНАЛ ЛИГИ ЧЕМПИОНОВ"

ВТОРНИК, 24 ФЕВРАЛЯ

ОРТ
00.00 Телеканал "Доброе утро"
00.45 "Выборы-2004"
03.00 Новости
03.20 Боевик "Марш-бросок"
05.40 Дисней-клуб
06.00 Новости
06.05 Фильм "Сибиряда".
07.40 "Форган"
08.10 Город женщин
09.00 Новости
09.20 Сериал "Берег мечты"
10.20 "Угадай мелодию"
10.50 "Большая стирка"
12.00 Вечерние новости
12.20 "Шутка за шуткой".
12.50 "Выборы-2004"
13.00 Сериал "Клон"
13.50 "Моя граница".
15.00 Время
15.30 Премьера. "Улицы разбитых фонарей-5". Многосерийный фильм.
16.40 Тайны века.
17.30 "Понное Время"
18.00 "За футболе"
18.30 "Экстрим"
19.00 "Русский экстрим"
19.30 Триллер Желез Хартли

"Монстр" (2001 год) до 21.05

РТР
05.00 "Доброе утро, Россия!"
08.45 Боевик "Денежный поезд"
10.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
11.00 ВЕСТИ.
11.20 ВЕСТИ-МОСКВА.
11.50 "Что хочет женщина".
12.50 "Аншлаг".
13.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.00 ВЕСТИ.
14.10 ВЕСТИ-МОСКВА.
14.30 "Частная жизнь".
15.30 Телесерия "Возвращение Мухомора"
16.30 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
16.40 ВЕСТИ-МОСКВА.
17.00 ВЕСТИ.
17.10 Детектив "Кобра. Антитеррор".
18.00 Телесерия "Небо в горшке".
18.55 Детективный сериал "Тайны следствия-2. Роль жертвы".
20.00 ВЕСТИ.
20.50 "Спокойной ночи, малыши!"
20.55 Телесерия "Любовь слепа".
22.00 Телесерия "Вокзал".
23.00 ВЕСТИ+.
23.20 Телесерия "Идиот".
00.25 ВЕСТИ-МОСКВА. До 01.07

НВК
07.00 "Новый день". Утренняя программа. До 08.00
18.00 "Алтыс тыннаах билиилит - Директор откопал" ("Маарыкчан ТРС").
18.20 Театр вальс.
18.30 "Выборы-2004".
19.00 Садовая мозаика.
19.20 Республиканский фестиваль самодельного художественного творчества, посвященного 60-летию Победы в Великой Отечественной войне.
19.50 Парламентский вестник.
20.20 Реклама.
20.30 "Саха сира-Якутия". Информ. программа.
20.50 Реклама.
20.55 "Капса" программа.
22.00 Реклама.
22.05 "Напарники". Сериал. До 23.00

НТВ
05.00 УТРО НА НТВ
07.55 "ГЕНЕРАЛЫ XX ВЕКА"
09.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
09.25 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК: ЕВГЕНИЙ ТАРЛО - АЛЕКСЕЙ ФИЛИПОВ"
10.20 "СТРАНА СОВЕТОВ"
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.35 Фильм "ВСЕ НАБОРОТ"
13.05 ПРЕМЬЕРА. "ВРЕМЯ ЕСТЬ"
13.35 "ПРОТОКОЛ"
14.00 "СЕГОДНЯ"
14.35 "ПРИНЦИП ДОМИНО"
16.00 "СЕГОДНЯ"
16.30 Сериал "ОНА НАПИСАЛА УБИЙСТВО", 82 серия (США)
17.35 "ПРОТОКОЛ"
18.00 "СЕГОДНЯ"
18.40 Детектив на НТВ. ПРЕМЬЕРА. "НА ВИРАЖЕ", 2 серия
19.50 Фильм "СЕРЕБРЯНАЯ СВАДЬБА", 1 серия
21.00 "СЕГОДНЯ"
21.40 "КРАСНАЯ СТРЕЛА"
21.50 ФУТБОЛ. ЛИГА ЧЕМПИОНОВ. "ЛОКОМОТИВ" (Россия) - "МОНАКО" (Франция)
00.00 "СЕГОДНЯ"
00.30 Детективный сериал "НА ВИРАЖЕ"
01.40 ДНЕВНИК ЛИГИ ЧЕМПИОНОВ

СРЕДА, 25 ФЕВРАЛЯ

ОРТ
00.00 Телеканал "Доброе утро"
02.45 "Выборы-2004"
03.00 Новости
03.05 "Улицы разбитых фонарей-5". Многосерийный фильм.
04.10 Сериал "Клон"
05.10 "Шутка за шуткой".
05.40 Дисней-клуб
06.00 Новости
06.05 Фильм "Сибиряда".
07.40 "Сканер"
08.10 Город женщин
09.00 Новости
09.20 Сериал "Берег мечты"
10.20 "Угадай мелодию"
10.50 "Большая стирка"
12.00 Вечерние новости
12.20 Просто смех!
12.50 "Выборы-2004"
13.00 Сериал "Клон"
13.50 "Моя граница".
15.00 Время
15.30 Премьера. "Улицы разбитых фонарей-5". Многосерийный фильм.
16.40 Тайны века.
17.30 "Понное Время"
18.00 Теория неопределенности.
18.30 Премьера. "Брачные игры животных"
19.00 "Идолы". Карел Готт
19.30 Керри Грант, Том Круз в комедии Биллиа Зидвардса "Операция Нюкиня любви" до 21.45

РТР
05.00 "Доброе утро, Россия!"
08.45 Телесерия "Любовь слепа".
09.50 "Короткое замыкание".
10.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
11.00 ВЕСТИ.
11.20 ВЕСТИ-МОСКВА.
11.50 "Что хочет женщина".
12.50 Телесерия "Вокзал".
13.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.00 ВЕСТИ.
14.10 ВЕСТИ-МОСКВА.
14.30 "Частная жизнь".
15.30 Телесерия "Возвращение Мухомора"
16.30 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
16.40 ВЕСТИ-МОСКВА.
17.00 ВЕСТИ.
17.10 Детектив "Кобра. Антитеррор".
18.00 Телесерия "Небо в горшке".
18.55 Детективный сериал "Тайны следствия-2. Черный бог".
20.00 ВЕСТИ.
20.50 "Спокойной ночи, малыши!"
20.55 Телесерия "Любовь слепа".
22.00 Телесерия "Вокзал".
23.00 ВЕСТИ+.
23.20 Телесерия "Идиот".
00.25 ВЕСТИ-МОСКВА. До 00.40

НВК
07.00 "Новый день". Утренняя программа. До 08.00
18.10 "Усть-Майский ДЭС 50 лет" (Усть-Майское ТВ).
18.30 "Выборы-2004".
19.00 Общественный форум.
19.30 Реклама.
19.35 "Удаленный удален". Н. Тарасов 80 сааһлар (Уус-Алдан ТВ).
20.05 Гейн. Закон для нас.
20.20 Реклама.
20.30 "Саха сира-Якутия". Информ. программа.
20.50 Реклама.
20.55 Кинологистика.
21.15 Реклама.
21.20 "ТВ-Спорт". Мас-рестлинг.
21.35 "Напарники". Сериал.
22.45 Реклама. До 22.50

17.10 Детектив "Кобра. Антитеррор"

Талинский экспресс".
18.00 Телесерия "Небо в горшке".
18.55 Детективный сериал "Тайны следствия-2. Роль жертвы".
20.00 ВЕСТИ.
20.50 "Спокойной ночи, малыши!"
20.55 Телесерия "Любовь слепа".
22.00 Телесерия "Вокзал".
23.00 ВЕСТИ+.
23.20 Телесерия "Идиот".
00.25 ВЕСТИ-МОСКВА. До 00.40

НВК
07.00 "Новый день". Утренняя программа. До 08.00
18.00 "Усть-Майский ДЭС 50 лет" (Усть-Майское ТВ).
18.30 "Выборы-2004".
19.00 Общественный форум.
19.30 Реклама.
19.35 "Удаленный удален". Н. Тарасов 80 сааһлар (Уус-Алдан ТВ).
20.05 Гейн. Закон для нас.
20.20 Реклама.
20.30 "Саха сира-Якутия". Информ. программа.
20.50 Реклама.
20.55 Кинологистика.
21.15 Реклама.
21.20 "ТВ-Спорт". Мас-рестлинг.
21.35 "Напарники". Сериал.
22.45 Реклама. До 22.50

НТВ
05.00 УТРО НА НТВ
07.55 "ГЕНЕРАЛЫ XX ВЕКА"
09.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
09.25 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК: ЕВГЕНИЙ ТАРЛО - АЛЕКСЕЙ ФИЛИПОВ"
10.20 "СТРАНА СОВЕТОВ"
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.35 Фильм "ВСЕ НАБОРОТ"
13.05 ПРЕМЬЕРА. "ВРЕМЯ ЕСТЬ"
13.35 "ПРОТОКОЛ"
14.00 "СЕГОДНЯ"
14.35 "ПРИНЦИП ДОМИНО"
16.00 "СЕГОДНЯ"
16.30 Сериал "ОНА НАПИСАЛА УБИЙСТВО", 82 серия (США)
17.35 "ПРОТОКОЛ"
18.00 "СЕГОДНЯ"
18.40 Детектив на НТВ. ПРЕМЬЕРА. "НА ВИРАЖЕ", 2 серия
19.50 Фильм "СЕРЕБРЯНАЯ СВАДЬБА", 1 серия
21.00 "СЕГОДНЯ"
21.40 "КРАСНАЯ СТРЕЛА"
21.50 ФУТБОЛ. ЛИГА ЧЕМПИОНОВ. "ЛОКОМОТИВ" (Россия) - "МОНАКО" (Франция)
00.00 "СЕГОДНЯ"
00.30 Детективный сериал "НА ВИРАЖЕ"
01.40 ДНЕВНИК ЛИГИ ЧЕМПИОНОВ

19.20 Сана ситимэ.

19.35 Реклама.
19.40 "Простой интерес".
20.20 Реклама.
20.30 "Саха сира-Якутия". Информ. программа.
20.50 Реклама.
20.55 "Олох ооннуута". Камус күүлэ.
21.30 Реклама.
21.35 МТК. Молодежный вестник.
21.50 "Аал-лук мас". Диксти киһи олохор саһаста... Т.П. Местные порошут 100 сылар. До 23.15

НТВ
05.00 УТРО НА НТВ
07.55 Фильм "СЕРЕБРЯНАЯ СВАДЬБА", 1 серия
09.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
09.25 "КУЛИНАРНЫЙ ВОПРОС: ЛЕТАЕТ УЛКИ"
10.20 Ток-шоу "СТРАНА СОВЕТОВ"
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.30 Фильм "СЕМЬДЕСЯТ ДВА ГРАДУСОВ НИЖЕ НУЛЯ"
13.15 "ВРЕМЯ ЕСТЬ"
13.35 "ПРОТОКОЛ"
14.00 "СЕГОДНЯ"
14.35 "ПРИНЦИП ДОМИНО"
16.00 "СЕГОДНЯ"
16.30 Сериал "ОНА НАПИСАЛА УБИЙСТВО", 83 серия (США)
17.35 "ПРОТОКОЛ"
18.00 "СЕГОДНЯ"
18.40 Детектив на НТВ. ПРЕМЬЕРА. "НА ВИРАЖЕ", 3 серия
19.45 Фильм "СЕРЕБРЯНАЯ СВАДЬБА", 2 серия
21.00 "СЕГОДНЯ"
21.40 "КРАСНАЯ СТРЕЛА"
22.45 "ТАЙНЫ РАЗВЕДКИ"
23.20 Детективный сериал "НА ВИРАЖЕ"
00.30 "СЕГОДНЯ"
01.05 "НОЧНЫЕ МУЗЫ" Нателлы Болтанской. "СТИЛЬ ОТ..." Ренаты Литвиновой

ПЯТНИЦА, 27 ФЕВРАЛЯ
ОРТ
00.00 Телеканал "Доброе утро"
02.45 "Выборы-2004"
03.00 Новости
03.05 "Улицы разбитых фонарей-5". Многосерийный фильм.
04.10 Сериал "Клон"
05.10 "Шутка за шуткой".
05.40 Дисней-клуб
06.00 Новости
06.05 Фильм "Сибиряда".
07.40 "Сканер"
08.10 Город женщин
09.00 Новости
09.20 Сериал "Берег мечты"
10.20 "Угадай мелодию"
10.50 "Большая стирка"
12.00 Вечерние новости
12.20 Смехотерапия
12.50 "Выборы-2004"
13.00 "Основной инстинкт". Ток-шоу Светлана Сорокина
13.50 "Поле чудес"
15.00 Время
15.30 Песня года. Зима
16.50 "Оскар-2003". Салма Хейлек и Антонио Бандерас в фильме "Фрида"
19.10 Комедия "Лыжи" до 21.10

РТР
05.00 "Доброе утро, Россия!"
08.45 Телесерия "Любовь слепа".
09.50 "Короткое замыкание".
10.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
11.00 ВЕСТИ.
11.20 ВЕСТИ-МОСКВА.
11.50 "Мусульмане".
12.00 "Вой Россия".
12.15 "Москва - Минск".
12.30 "Колоссальное хозяйство".
12.50 Телесерия "Вокзал".
13.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.00 ВЕСТИ.
14.10 ВЕСТИ-МОСКВА.
14.30 Детектив "Следствие ведут знатоки". "Он где-то здесь". 2-я серия.
16.30 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
16.40 ВЕСТИ-МОСКВА.
17.00 ВЕСТИ.
17.10 "В поисках приключений".
18.05 "ВЫБОРЫ - 2004".
18.55 Детективный сериал "Тайны следствия-2. Черный бог".
20.00 ВЕСТИ.
20.50 "Спокойной ночи, малыши!"
20.55 Телесерия "Любовь слепа".
21.55 Телесерия "Вокзал".
22.50 Фильм Петра Тодоровского "Интердевочка". 1989 г. До 01.12

НВК
07.00 "Новый день". Утренняя программа. До 08.00
18.00 "Выживание". Документальный сериал.
18.30 "Выборы-2004".
19.00 Федеральный округ.
19.30 Реклама.
19.35 "Удаленный удален". Н. Тарасов 80 сааһлар (Уус-Алдан ТВ).
20.05 Гейн. Закон для нас.
20.20 Реклама.
20.30 "Саха сира-Якутия". Информ. программа.
20.50 Реклама.
20.55 Кинологистика.
21.15 Реклама.
21.20 "ТВ-Спорт". Мас-рестлинг.
21.35 "Напарники". Сериал.
22.45 Реклама. До 22.50

13.20 "ВРЕМЯ ЕСТЬ"

13.35 "ПРОТОКОЛ"
14.00 "СЕГОДНЯ"
14.35 "ПРИНЦИП ДОМИНО"
16.00 "СЕГОДНЯ"
16.30 Сериал "ОНА НАПИСАЛА УБИЙСТВО", 84 серия (США)
17.35 "ПРОТОКОЛ"
18.00 "СЕГОДНЯ"
18.35 "СВОБОДА СЛОВА"
19.55 Фильм "ЖИВЕШЬ ТОЛЬКО ДВАЖДЫ" (Великобритания)
22.30 БРАТЯ КЛИЧКО. ЛУЧШИЕ БОИ. Владимир Кличко против Чарльза Шварфорта
23.25 Эротический фильм "ТЕЛЕСНЫЕ ПОВРЕЖДЕНИЯ"

СУББОТА, 28 ФЕВРАЛЯ
ОРТ
00.00 Новости
00.20 Фильм "Схватка в порте"
02.00 "Твинисы"
02.20 Игрой, гармонь любимая!
03.00 Слово гостя
03.10 Здоровье
04.00 Новости
04.10 "Смак"
04.30 "Возвращение домой".
05.10 Док-шоу
06.00 Новости
06.10 История с географией. "Гонимая цивилизация"
07.20 Улицы и улочки
08.00 Дисней-клуб
08.20 Поговорим о странностях любви.
09.30 "Оскар-2003". Лучший фильм. Нарисованное кино. "Унесенные призраками".
11.50 Классика Уолта Диснея. Золотые годы Микки Мауса. Впервые в России.
12.00 Вечерние новости
12.10 Комедия "Оскар"
14.00 "Кто хочет стать миллионером?" с Максимом Галкиным
15.00 Время
15.25 "Розыгрыш"
16.40 "Золотой Граммофон"
17.40 "Оскар-2003". Фильм
19.50 Денни Де Вито, Мишель Пфайффер, Майкл Китон в триллере "Бэтмен возвращается" до 22.10

РТР
06.00 Фильм "Петр Первый".
07.45 "Золотой слон".
08.05 "Русское лото".
08.45 "Большая перемена"
09.10 "Тренинг почта"
09.45 "Сам себе режиссер".
10.40 "Форт Боярд".
12.15 "В поисках приключений".
13.15 "Клуб сенаторов".
14.00 ВЕСТИ.
14.20 Фильм "Выстрел в спину".
16.15 Юбилейный концерт "Александра Пашуты. Лучшие песни".
18.15 "Веселый концерт-2".
20.00 ВЕСТИ.
20.25 "Зеркало".
20.50 "Честный детектив". Авторская программа Эдуарда Петрова.
21.20 "Аншлаг".
22.15 Комедия "Свадьба лучшего друга" (США). 1997 г.
00.20 "Кинескоп" с Петром Шелестниковым. Берлинский кинофестиваль. До 01.10

НВК
17.00 Республиканский телеконкурс "Полная звезда".
17.30 Потрясающие каскадерские трюки.
17.50 Реклама.
17.55 ДТРА "Полная звезда". Зарема.
18.20 Реклама.
18.25 Федерация.
18.45 Лена-ТВ. Реклама и поздравления.
19.15 "Неделя республики". Информационно-аналитическая программа.
19.55 Реклама.
20.25 Место встречи на НВК "Саха".
20.55 Реклама.
21.00 Сардаана.
21.30 "Привет из Башкирии". Концерт. До 22.30

НТВ
05.00 Шон Коннери в фильме "ЖИВЕШЬ ТОЛЬКО ДВАЖДЫ" (Великобритания)
07.00 "СЕГОДНЯ"
07.20 Детское утро на НТВ. "УЛИЦА СЕЗАН".
07.45 Детское утро на НТВ. "ТАРА-РАМ!".
08.00 "БЕЗ РЕЦЕПТА".
08.30 "ОБОЗРЕВАТЕЛЬ".
09.05 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК: АННЕ ВЕСКИ - ОЛЕГ СИМОНЕНКО".
10.00 "КУЛИНАРНЫЙ ВОПРОС"
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.20 "ДУШИЙ МИР. ПЕЩЕРНЫЕ БЕСЫ". Экспедиция Тимофея Баженова.
12.10 ВЮСНЫЕ ИСТОРИИ
12.20 Джон Уайлдер и Ричард Прайор в комедии "РОДЕО СТРОГО РЕЖИМА" (США).
14.25 "РЕКЛАМНАЯ ФИШКА".
15.00 "СЕГОДНЯ"
15.20 "ЖЕНСКИЙ ВЗГЛЯД" Оксаны Пушкиной. Александр Градский.
15.55 СЕРИАЛ ПО ВЫХОДНЫМ. "МОСКВА, ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ", 4 серия.
17.00 СВОЯ ИГРА
17.55 ФИЛЬМ НЕДЕЛИ. ПРЕМЬЕРА. Джон Траволта и Хелли Бэззи в приключенческом боевике "ТАРОЛЬ "РЫБА-МЕН" (США).
20.00 "НАМЕДНИ" с Леонидом Парфеновым
21.30 ПРЕМИА "ОСКАР". ПРЕМЬЕРА. Стефан Руссо, Реми Жирар, Мари-Жозе Кроа в фильме "НАШЕСТВИЕ ВАРВАРОВ" (Франция). Канада.
23.45 ЖУРНАЛ ЛИГИ ЧЕМПИОНОВ

22.55 Тахиси Китано и Фуджизара

Татсуя в фильме "КОРОЛЕВСКАЯ БИТВА" (Япония).
01.20 "НОЧНЫЕ МУЗЫ" Нателлы Болтанской. "СТИЛЬ ОТ..." Ренаты Литвиновой

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 29 ФЕВРАЛЯ
ОРТ
00.00 Новости
00.10 Фильм "Неотправленное письмо"
02.00 "Твинисы"
02.20 Армейский магазин
02.50 Дисней-клуб
03.10 "В мире животных"
04.00 Новости
04.10 "Непутевые заметки"
04.30 Показ все дома
05.00 "Угадай мелодию"
05.30 "Путешествия натуралиста"
06.00 Новости
06.10 Зимы не будет в комедии "Сложный день" (2000 год)
08.00 Слово гостя
08.30 Дачники
09.20 Смехотерапия
09.50 "Пестрая лента"
10.40 Мы делаем "Ералаш"
11.00 Живая природа.
12.00 Время
13.00 "Смешные люди". Программа Лисыа Измайлова.
15.00 Время. Информационно-аналитическая программа.
15.45 "Оскар-2003". Лучший фильм года. Катрин Зета-Джонс и Ричард Гир в фильме "Чикаго".
17.50 Бокс. Бой сильнейших профессионалов мира. Задар Карденас - Даниел Рейес.
18.20 "Оскар-2003". Дюклинис Мур в мелодраме "Вдали от рая" до 20.20

РТР
05.50 Фильм "Петр Первый", 1938 г. 2-я серия.
07.45 "Мир на грани".
08.10 "Военная программа"
08.30 "Студия "Здоровье"
09.05 ТВ Битва шоу
09.25 ВЕСТИ-МОСКВА.
10.05 "Городок".
10.40 "Сто к одному". Телеигра.
11.30 "Диалоги о животных".
12.20 "Вокруг света".
13.15 "Парламентский час".
14.00 ВЕСТИ.
14.20 Комедия "Мы с вами где-то встречались". 1954 г.
16.10 "Супергент в НАТО".
17.00 "Комната смекалки".
18.00 ПРЕМЬЕРА. "Песни XX века".
19.50 "В Городе".
20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
21.00 "Специальный корреспондент".
21.25 МИРОВОЕ КИНО. ПРЕМЬЕРА. Вин Дизель и Пол Уокер в фильме "Форсаж" (США). 2001 г.
23.25 Стивен Сигал и Дэниел Холпер в боевике "Часовой механизм" (США). 2001 г. До 01.05

НВК
16.00 Кыргызы.
16.15 Тункус.
16.40 Реклама.
16.45 "Саргазак-экспресс".
17.10 Реклама.
17.15 Урох эгэгэ.
17.30 В студии - ПРИТОК.
17.50 Программа Корпункта НВК "Саха" в Москве.
18.15 Реклама.
18.20 Нескучный вечер.
19.20 "Аабар балаан". Народный поэт Наталья Харлампьева мила бирдэ тахсар сана телевизионнай бирдизитэ.
19.55 Реклама.
21.00 Республиканская благотворительная денежно-вещевая лотерея "Один номер из шести". Прямой эфир.
21.10 "Добрый вечер, Якутск!"
21.30 Надежда алмазного края.
21.55 Реклама.
22.00 "Напарники". Сериал. До 23.00

НТВ
05.20 Детское утро на НТВ. "ТОЛУБОЕ ДЕРЕВО", 122, 123 серии (Аргентина).
06.50 Мультфильм
07.00 "СЕГОДНЯ"
07.15 "ПРОСТО ШИРК"
07.50 Лотерея "ШАР УДАЧИ"
08.00 "ШЕПЧИТЕ С НАМИ"
08.15 "ЕДИН ДОМ"
08.45 Барбара Стрейзанд в комедии "ФИЛИН И КОШЕЛКА" (США).
10.25 "ВОЕННОЕ ДЕЛО".
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.15 "АПЕЛЬСИНОВЫЙ СОК". Программа Владимира Соловьева.
11.50 "ВНИМАНИЕ: РОЗЫСКИ". БОЛЬШОЕ РЫЗАНСКОЕ САФАРИ, 2-я часть.
12.20 Маргарита Терехова и Юрий Назаров в фильме "ДАВАЙ ПОЖЕНИМСЯ".
14.10 "ИХ ПРАВЫ" с Дмитрием Захаровым.
15.00 "СЕГОДНЯ"
15.20 "ПРЕСТУПЛЕНИЕ В СТИЛЕ МОДЕРН: ОБОРОТЕНЬ В ПОГОНАХ".
15.55 СЕРИАЛ ПО ВЫХОДНЫМ. "МОСКВА, ЦЕНТРАЛЬНЫЙ ОКРУГ", 4 серия.
17.00 СВОЯ ИГРА
17.55 ФИЛЬМ НЕДЕЛИ. ПРЕМЬЕРА. Джон Траволта и Хелли Бэззи в приключенческом боевике "ТАРОЛЬ "РЫБА-МЕН" (США).
20.00 "НАМЕДНИ" с Леонидом Парфеновым
21.30 ПРЕМИА "ОСКАР". ПРЕМЬЕРА. Стефан Руссо, Реми Жирар, Мари-Жозе Кроа в фильме "НАШЕСТВИЕ ВАРВАРОВ" (Франция). Канада.
23.45 ЖУРНАЛ ЛИГИ ЧЕМПИОНОВ

